ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за інтернет-ресурсами)

16.11.2026

Зміст:
(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання
Мінкульт не розробив механізму творчих відпусток для мобілізованих митців. – Олеся Бойко

У Києві росіяни пошкодили будівлю Національної академії мистецтв. – Дар'я Лобанок

Акція «Порожні стільці»: у Києві, Львові та Харкові вшанували незаконно ув'язнених росією українців. – Катерина Павлюк

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України
Ганна Красноступ: «Наша стратегічна мета – щоб кожен українець мав необхідні навички для безпечної взаємодії з інформаційним середовищем». – Ірина Семенюта

«Маша і Ведмідь», Z-блогери, Uma2rman: YouTube заблокував в Україні 16 російських каналів. – Олена Будько

Креативні індустрії
Від кампаній про кіно й культурну спадщину до підтримки війська: Effie Awards Ukraine оголосила фіналістів. – Валерія Буняк

Ветеран створює музичні скриньки з українськими піснями та розписаними вручну фігурками

Фестивалі
У Національній філармонії у Києві триває третій Kyiv Baroque Fest: понад 30 подій і музиканти з семи країн. – Марія Дроб'язко

Театр
Від Котляревського до фронтових історій: у Львові Театр ветеранів представив нову «Енеїду». – Наталя Пристанська

Коли казка стає цілим всесвітом: Волинський театр ляльок презентував «Принцесу на горошині». – Олена Рожій

Музика
В Одесі стартував міжнародний фестиваль української академічної музики «Хвиля». – Катерина Ношкалюк

Максим Коломієць: «Моїм орієнтиром було: чи зрозуміють цю музику ті, про

кого вона розповідає?». – Марія Ясінська

Music Ambassadors Tour: представники Sziget і Eurosonic Noorderslag відвідають українські громади. – Закревська Оля

Візуальні мистецтва

«Карпатська пастораль»: фотограф з Кіровоградщини здобув Почесну відзнаку на міжнародному конкурсі у Португалії. – Галина Шевченко

Спілка художників та 21-ша бригада створюватимуть мистецький літопис війни. – Ірина Пташка

«Душу й тіло»: Татуювання, які російські кати хотіли стерти разом з українською ідентичністю. – Юрій Луканов

PinchukArtCentre оголосив номінантів на премію Future Generation Art Prize. – Дар'я Лобанок

Залізні люди: у Києві відкрили виставку про тих, хто щодня перевозить українців. – Ірина Пташка

«Небо»: у львівській галереї ZAG відкрили нову виставку. – Катерина Сліпченко

«Світло, що сяє крізь усі машини». У Львові відкриється перша персональна виставка Дани Кавеліної в Україні. – Катерина Кадакова

Художниця Катерина Лисовенко: «У живопису є своя воля: він був до нас і розвиватиметься, коли ми підемо». – Анастасія Курінська

Кіномистецтво. Кінопрокат

У Києві стартував фестиваль «Нове німецьке кіно»: що покажуть до 22 листопада

Український мультсеріал «Нелогічний дорослий світ» здобув премію від Ради Європи. – Микита Кишиневський

Фільм про окупацію Криму покажуть на міжнародному фестивалі про права людини у Відні. – Людмила Слободенюк

«У війни нема дітей»: рівновага болю та надії. – Дмитро Десятерик

Наталка Ворожбит: «Здається, Гоголь керував нашими зйомками». – Дмитро Десятерик

У Національному музеї «Чорнобиль» представили український VR-фільм «Прометей». – Діана Горон

Вийшов перший тизер фільму про Ольгу Харлан «Фехтувальниця. Головний поєдинок»

«Дівич-вечір. Коли весілля пішло поза планом!»: режисерка «Відпустки

наосліп» анонсувала нову брутальну трагікомедію

Має великі перспективи стати хітом: Чиченіна про проєкт режисера «Орла і решки» та композитора Філатова. – Ірена Моляр

Просвітництво
Як розвинути креативне мислення: відкрита лекція від співзасновника ANGRY

Література. Книговидання
Хто став лавреатом премії імені Джозефа Конрада-2026

Переклади книжок Артура Дроня і Тараса Прохаська увійшли до короткого списку премії AATSEEL

Роман Тамари Горіха Зерня «Шептуха» вийшов словацькою мовою. – Оксана Мамченкова

Український дім проведе виставку ілюстрацій Владислава Єрка «Пам'ять образу». – Віталія Сидоренко

Книжковий фестиваль «Фундамент» оголосив програму та учасників 2026 року. – Вікторія Григорук

Музейна справа
Намагалися продати на інтернет-аукціоні: до музею історії України передадуть артефакти III–IV століть. – Тетяна Сарай

Vivienne Mort та Київська картинна галерея випустили музичне відео на пісню «Художник» до річниці музею. – Катерина Кадакова

Охорона культурної спадщини
В Україні запустили платформу для захисту культурної спадщини за Гаазькою конвенцією. – Тетяна Сарай

Від конвенцій до реституції: як Україна та світ борються з незаконним обігом культурних цінностей. – Марія Кабацій

На Тернопільщині відновили втрачену мозаїку Матері Божої, яку у 1939 році знищили радянські військові. – Наталія Фанок

Бібліотечна справа. Читання
14 бібліотек із семи областей України створять мапи пам'яті про війну

Кадри
Світлана Патрикей продовжить очолювати Рівненську обласну бібліотеку для молоді. – Катерина Ношкалюк

Релігія
Монастир УПЦ програв апеляцію у справі про користування двома храмами

Києво-Печерської лаври. – Валерія Буняк

Підтримка України у світі

«Навіть у найтемніші часи»: австралійський гурт випустив кліп про надію, присвячений українцям (ВІДЕО). – Микита Кишиневський

***

Французький фотограф показав у Парижі, що залишається після війни в Україні. – Ірина Пташка

«Війна Едді» – ще один західний погляд на руйнування України. – Іра Єрошко

Загальні питання

Мінкульт не розробив механізму творчих відпусток для мобілізованих митців. – Олеся Бойко

Спеціального порядку надання таких відпусток наразі немає, а чинне законодавство не передбачає можливості їх надання військовослужбовцям під час воєнного стану. «Проєкт нормативно-правового акта щодо запровадження спеціального механізму надання творчих відпусток мобілізованим працівникам культури для роботи над культурними проєктами Мінкультом не розроблявся», – повідомили у відомстві. Докладніше:

https://chytomo.com/minkult-ne-rozrobyv-mekhanizmu-tvorchykh-vidpustok-dlia-mobilizovanykh-myttsiv/

У Києві росіяни пошкодили будівлю Національної академії мистецтв. – Дар'я Лобанок

У Києві внаслідок російської атаки у ніч проти 13 листопада пошкоджено будівлю Національної академії мистецтв України. Будівля має статус пам'ятки архітектури. Її зведено у 1897–1898 роках коштом київського цукрозаводчика та мецената Льва Бродського за проєктом харківського інженера Михайла Артинова. Докладніше:

https://life.pravda.com.ua/culture/u-kiyevi-poshkodili-budivlyu-akademiji-mistectv-detali-podiji-319049/

Акція «Порожні стільці»: у Києві, Львові та Харкові вшанували незаконно ув'язнених росією українців. – Катерина Павлюк

У Києві, Львові, Харкові, а також у низці інших українських і закордонних міст 15 листопада відбулася правозахисна ініціатива «Порожні стільці». Захід традиційно приурочено до Міжнародного дня ув'язненого письменника. Головним символом події стали порожні стільці з табличками, на яких вказано імена українських журналістів, письменників, митців та правозахисників, яких росія незаконно утримує в неволі або які вважаються зниклими безвісти. Головне завдання акції – привернути увагу світової спільноти до долі полонених українців і нагадати про необхідність продовжувати боротьбу за їхнє якнайшвидше звільнення. Докладніше:

https://rayon.in.ua/news/1116645-akciia-porozni-stilci-u-kijevi-lvovi-ta-xarkovi-vsanuvali-nezakonno-uviaznenix-rosijeiu-ukrayinciv

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Ганна Красноступ: «Наша стратегічна мета – щоб кожен українець мав необхідні навички для безпечної взаємодії з інформаційним середовищем». – Ірина Семенюта

Від 26 до 30 жовтня в Україні відбувся Національний тест із медіаграмотності, який цьогоріч уперше проводили на платформі «Дія.Освіта». Директорка Департаменту стратегічних комунікацій і промоції української культури Міністерства культури Г. Красноступ розповідає, чи вдалося забезпечити безперебійне тестування, як спрацювали оновлена структура та формати завдань і що результати тесту говорять про рівень медіаграмотності

українців. А також про групи населення, які потребують більшої уваги, та подальші плани держави у сфері медіаграмотності. Докладніше:

https://ms.detector.media/mediaprosvita/post/39684/2026-11-13-ganna-krasnostup-nasha-strategichna-meta-shchob-kozhen-ukrainets-mav-neobkhidni-navychky-dlya-bezpechnoi-vzaiemodii-z-informatsiynym-seredovyshchem/

«Маша і Ведмідь», Z-блогери, Uma2rman: YouTube заблокував в Україні 16 російських каналів. – Олена Будько

Відеоплатформа YouTube заблокувала на території України 16 російських каналів, які поширювали пропагандистські матеріали та контент на підтримку війни проти України. Докладніше:

https://espreso.tv/suspilstvo-masha-i-vedmid-z-blogeri-uma2rman-youtube-zablokuvav-v-ukraini-16-rosiyskikh-kanaliv

Креативні індустрії

Від кампаній про кіно й культурну спадщину до підтримки війська: Effie Awards Ukraine оголосила фіналістів. – Валерія Буняк

Всеукраїнська рекламна коаліція оприлюднила список фіналістів Effie Awards Ukraine 2026. Серед робіт – кампанії, присвячені українському кіно й культурній спадщині, музичні та медійні проєкти, а також комунікації на підтримку військових, донорства та суспільно важливих ініціатив. Зокрема, до фіналу вийшла кампанія «Від FOMO до впливу: як авторське кіно „Ти – космос" стало масовим», створена для компанії ForeFilms. У списку також є проєкт «Нічна зміна: кіно від рекламної агенції» від Adshot Creative та кампанія «Lay's + Pepsi = твоя улюблена кінопара» від PepsiCo Ukraine. Серед музичних та розважальних проєктів – Jager Music Awards, кампанія «Біт меню від Монатік. Реліз, який просили на біс» для KFC, а також «Жити. Кринжувати. Бути моментом» від Concert.ua. До переліку фіналістів потрапила й кампанія «Культура має Sense» від Sense Bank і Mastercard. Окремий напрям – популяризація української культурної спадщини. У списку є проєкт «Георгій Нарбут. Творчість поза часом», створений для «Сільпо» за участі Національного банку України, Національного художнього музею України та проєкту «Мрія» від «Дії». Докладніше:

https://detector.media/infospace/article/253970/2026-11-13-vid-kampaniy-pro-kino-y-kulturnu-spadshchynu-do-pidtrymky-viyska-effie-awards-ukraine-ogolosyla-finalistiv/

Ветеран створює музичні скриньки з українськими піснями та розписаними вручну фігурками

Ветеран ЗСУ Б. Малиш створює українські музичні скриньки з розписаними вручну фігурками. Після звільнення з війська він заснував бренд «Меланія», щоб перетворити популяризацію української спадщини на власну справу. Привласнення росією українських культурних цінностей спонукало його замислитися, як поєднати збереження спадщини з підприємництвом. На власне виробництво його надихнули музичні скриньки, подаровані його доньці Меланії. Її ім'ям він назвав бренд. Один із виробів грає «Танцювала риба з

раком», а тематичні фігурки рухаються по колу під мелодію. Їх відливають або друкують на 3D-принтерах і розписують вручну. Аби запустити проєкт Малиш із дружиною подавалися на різні грантові проєкти для сімей ветеранів. Після отримання довгострокової позики в 500 тисяч гривень вдалося виготовити близько сотні скриньок ручної роботи. Вартість однієї скриньки – 9 тисяч гривень. Ветеран пояснює її індивідуальною роботою українських майстрів, адже більша частина коштів іде на виробництво. Вироби пропонують адаптувати до символіки громад, дарувати партнерам і виставляти на благодійні аукціони. Роздивитися та замовити скриньки можна в Instagram «Меланії». Докладніше:

https://www.platfor.ma/ukrayinski-muzychni-skrynky-veteran/

Фестивалі

У Національній філармонії у Києві триває третій Kyiv Baroque Fest: понад 30 подій і музиканти з семи країн. – Марія Дроб'язко

Програма Kyiv Baroque Fest налічує понад 30 подій, окрім концертів – лекції, майстер-класи й дискусії, а також виставка. У фестивалі беруть участь українські музиканти та виконавці з шести європейських країн. Докладніше:

https://espreso.tv/kultura-u-natsionalniy-filarmonii-v-kievi-trivae-tretiy-kyiv-baroque-fest-ponad-30-podiy-i-muzikanti-z-semi-krain

Театр

Від Котляревського до фронтових історій: у Львові Театр ветеранів представив нову «Енеїду». – Наталя Пристанська

У Львові Театр ветеранів зіграв виставу «Енеїда» за однойменним твором І. Котляревського. Класичний український епос переосмислили через особистий досвід учасників російсько-української війни, поєднавши театральну постановку з монологами про війну, втрати та повернення до цивільного життя. До створення вистави долучилися художній керівник Театру ветеранів А. Сеітаблаєв, режисерка О. Семьошкіна, композитор І. Разумейко та інші митці. Докладніше:

https://zahid.espreso.tv/news-u-lvovi-teatr-veteraniv-predstaviv-eneidu-pereosmislenu-cherez-dosvid-viyni

Коли казка стає цілим всесвітом: Волинський театр ляльок презентував «Принцесу на горошині». – Олена Рожій

Авторка інсценізації вистави за мотивами однойменної казки Ганса Крістіана Андерсена та режисерка – з.а. України Л. Гарлінська, художниця-постановниця – О. Іщук, музичний світ вистави створив композитор Г. Гусенцев. Докладніше:

https://kultura.rayon.in.ua/news/1116567-koli-kazka-staje-cilim-vsesvitom-volinskii-teatr-lialyok-prezentuvav-princesu-na-gorosini

Музика

В Одесі стартував міжнародний фестиваль української академічної

музики «Хвиля». – Катерина Ношкалюк

Докладніше:

https://kultura.rayon.in.ua/news/1116390-v-odesi-stratuvav-miznarodnii-festival-ukrayinskoyi-akademicnoyi-muziki-xvilia

Максим Коломієць: «Моїм орієнтиром було: чи зрозуміють цю музику ті, про кого вона розповідає?». – Марія Ясінська

Нещодавно у Варшавській національній опері відбулась прем'єра опери М. Коломійця «Матері Херсону», написаної ним на замовлення нью-йоркської Metropolitan Opera. В інтерв'ю він розповідає про те, скільки разів йому довелося повністю переписувати оперу «Матері Херсону», чому в Україні не ставлять опери про сучасність і як заохотити слухачів виходити за межі класичного репертуару. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/11/14/780774_maksim_kolomiiets_moyim.html

Music Ambassadors Tour: представники Sziget і Eurosonic Noorderslag відвідають українські громади. – Закревська Оля

У листопаді до України приїдуть 11 представників музичної індустрії із семи країн. У межах Music Ambassadors Tour вони відвідають мистецькі школи й культурні інституції, щоб дізнатися, як ті працюють під час повномасштабної війни. У Львові та Києві також відбудуться відкриті зустрічі з учасниками туру. Поїздку організовує Всеукраїнська асоціація музичних подій (UAME). Зосередяться на невеликих, деокупованих і прифронтових громадах. Music Ambassadors Tour проводять із 2022 року. Після участі в турі 2024 року Крістоф Губер заснував фонд Culture & Education for Life. За даними UAME, співпраця з цим фондом та іншими міжнародними партнерами дала змогу залучити понад 4,5 млн грн на підтримку 31 української мистецької школи. Частину коштів спрямували на мінігранти для шкіл у невеликих, деокупованих і прифронтових громадах та на навчальні матеріали. Докладніше:

https://liroom.com.ua/news/music-ambassadors-tour-2026/

Візуальні мистецтва

«Карпатська пастораль»: фотограф з Кіровоградщини здобув Почесну відзнаку на міжнародному конкурсі у Португалії. – Галина Шевченко

Світлина «Карпатська пастораль» фотохудожника з міста Олександрія В. Попкова увійшла до переліку фіналістів шостого міжнародного фотобієнале «Природа», яке проходило у жовтні. Організатором мистецької події виступила португальська Асоціація «Матозіньюш від минулого до майбутнього». Серед учасників із 19 країн світу Попков став єдиним фіналістом, який представляв Україну. Його роботу відзначили Почесною нагородою та експонували на підсумковій виставці бієнале для відвідувачів. Докладніше:

https://oleksandrivka.rayon.in.ua/news/1116280-karpatska-pastoral-fotograf-z-kirovogradshhini-zdobuv-pocesnu-vidznaku-na-miznarodnomu-konkursi-u-portugaliyi

Спілка художників та 21-ша бригада створюватимуть мистецький

літопис війни. – Ірина Пташка

Історії українських військових, їхній бойовий шлях і подвиг захисників планують увічнювати в мистецтві. Національна спілка художників України та 21 окрема механізована бригада започаткували культурне партнерство. Один із ключових напрямів – створення творів про сучасну російсько-українську війну. Це можуть бути картини, графічні роботи та скульптури, присвячені військовослужбовцям, їхньому досвіду, мужності та боротьбі за Україну. Докладніше:

https://ktoday.com.ua/112347/spilka-hudozhnykiv-ta-21-sha-brygada-stvoryuvatymut-mysteczkyj-litopys-vijny/

«Душу й тіло»: Татуювання, які російські кати хотіли стерти разом з українською ідентичністю. – Юрій Луканов

Йдеться про презентацію мультимедійного документально-мистецького проєкту «Душу й тіло», створеного фотохудожницею О. Гром та ГО «Вояцький визвіл». Через фотопортрети та документальний фільм ініціатива розкриває особисті історії українських воїнів, які пройшли російський полон. Особливу увагу приділено татуюванням захисників, які стали для них символом пам'яті та дому, а для російських катів – приводом для жорстоких тортур і спроб стерти українську ідентичність. Докладніше:

https://detector.media/infospace/article/253997/2026-11-15-dushu-y-tilo-tatuyuvannya-yaki-rosiyski-katy-khotily-sterty-razom-z-ukrainskoyu-identychnistyu/

PinchukArtCentre оголосив номінантів на премію Future Generation Art Prize. – Дар'я Лобанок

PinchukArtCentre оголосив імена 21 номінантки та номінанта 8-ї премії у галузі сучасного мистецтва Future Generation Art Prize. До списку увійшла українська художниця Л. Васильченко. Докладніше:

https://life.pravda.com.ua/culture/ogolosheno-nominantiv-future-generation-art-prize-202-319053/

Залізні люди: у Києві відкрили виставку про тих, хто щодня перевозить українців. – Ірина Пташка

Проєкт «Залізниця – то любов» представили фотографи К. і В. Ліберови (LIBKOS) спільно з Укрзалізницею до Дня залізничника на Центральному вокзалі столиці. Докладніше:

https://ktoday.com.ua/112418/zalizni-lyudy-u-kyyevi-vidkryly-vystavku-pro-tyh-hto-shhodnya-perevozyt-ukrayinczіv/

«Небо»: у львівській галереї ZAG відкрили нову виставку. – Катерина Сліпченко

«Zenyk Art Gallery» презентує нову масштабну виставку «Небо говорить/мовчить», яка об'єднує понад 100 творів та охоплює два століття – від романтизму до сучасності. Особливе місце в експозиції посідають евакуйовані твори з національних музейних колекцій України. Усю експозицію розділено на 13 умовних частин (розділів). За словами кураторки виставки Х. Береговської, через 13 різних поглядів на небо виставка розкриває його значення як простору

пам’яті, свободи, тривоги, надії та людського життя. Серед авторів – І. Труш, О. Новаківський, М. Пимоненко, К. Костанді, М. Дерегус та ін. Їхні твори вступають у діалог із роботами сучасних українських митців – Ж. Кадирової, М. Деяка, О. Фурдіяка, С. Жалобнюка, І. Нечипорук, О. Синюка, В. Чередниченко, а також із фотороботою К. і В. Ліберових, які документують досвід України під небом війни. «Небо» – уже шоста виставка ZAG, створена на основі творів мистецтва, евакуйованих із національних музейних колекцій України. До експозиції увійшли роботи з Одеси, Харкова та Львова. Докладніше:

https://zaxid.net/nebo_u_galereyi_zag_vidkrilas_nova_vistavka_n1650085

«Світло, що сяє крізь усі машини». У Львові відкриється перша персональна виставка Дани Кавеліної в Україні. – Катерина Кадакова

У львівському центрі сучасного мистецтва Jam Factory Art Center 20 листопада відкриється перша персональна виставка художниці Д. Кавеліної в Україні «Світло, що сяє крізь усі машини». Експозиція об’єднає чотири фільми із різних періодів роботи мисткині – «Про Марка Львовича Тюльпанова, який розмовляв із квітами» (2018), «Пам’ятникам не ставлять пам’ятники» (2021), «Лемберг Машина» (2023), «Сіра земля» (2026) – та масштабну інсталяцію, яка трансформуватиметься протягом виставки. Докладніше:

https://divoche.media/2026/11/13/svitlo-shcho-siaie-kriz-usi-mashyny-u-lvovi-vidkryietsia-persha-personalna-vystavka-dany-kavelinoi-v-ukraini/

Художниця Катерина Лисовенко: «У живопису є своя воля: він був до нас і розвиватиметься, коли ми підемо». – Анастасія Курінська

К. Лисовенко – українська художниця, яка з 2022 року живе та працює у Відні. Її твори увійшли до публічних колекцій Muzeum Sztuki Nowoczesnej у Варшаві, Stedelijk Museum в Амстердамі та Музею Людвіга в Будапешті. Нині роботи мисткині можна побачити на виставці «Feminist Futures Forever» у віденському Belvedere 21 (триватиме до 8 березня 2027 року), а також у шведському Helsingborgs konsthall, де проходить її перша скандинавська персональна виставка «Everything is Possible» (до 17 січня 2027 року). В інтерв’ю мисткиня розповідає про те, чим європейська артсцена відрізняється від української, про кризу концептуального мистецтва і те, як війна та життя між двома контекстами змінили її художню оптику. Докладніше:

https://life.pravda.com.ua/culture/yak-katerina-lisovenko-zminyuye-yevropeysku-artscenu-dosvid-ukrajinskoji-mistkini-319060/

Кіномистецтво. Кінопрокат

У Києві стартував фестиваль «Нове німецьке кіно»: що покажуть до 22 листопада

У столичному кінотеатрі «Жовтень» відкрився 32-й фестиваль «Нове німецьке кіно». До програми увійшли п’ять стрічок, які згодом представлять у межах фестивалю в Харкові, Дніпрі, Львові та Чернівцях. Докладніше:

https://bit.ua/2026/11/u-kyyevi-startuvav-festyval-nove-nimetske-kino-shho-pokazhut-do-22-lystopada/

Український мультсеріал «Нелогічний дорослий світ» здобув премію від Ради Європи. – Микита Кишиневський

Український 2D-мультсеріал «Нелогічний дорослий світ» здобув Нагороду Ради Європи на міжнародному заході CEE Animation Forum 2026. Проєкт відзначили премією за розвиток копродукції, що передбачає фінансову винагороду на його подальшу реалізацію. Цю провідну європейську відзнаку спрямовано на підтримку перспективних проєктів, вона допомагає аніматорам вийти на європейський ринок. Над проєктом працюють режисерка І. Сосімович і продюсерка М. Оєторо. Серіал створюється у спільній копродукції України та Чехії. Мультфільм складатиметься з 26 епізодів і буде розрахований на дітей віком 6–11 років, а також на сімейний перегляд. Джерело:

https://shotam.info/ukrainskyy-multserial-nelohichnyy-doroslyy-svit-zdobuv-premiiu-vid-rady-yevropy/

Фільм про окупацію Криму покажуть на міжнародному фестивалі про права людини у Відні. – Людмила Слободенюк

Документальний фільм «Закарбовано в пам’яті» («Etched in Memory») увійшов до конкурсної програми міжнародного кінофестивалю про права людини «This human world» у Відні (Австрія), що проходитиме з 25 листопада по 2 грудня. Показ відбудеться 26 листопада в кінотеатрі Top Kino. Стрічку заявлено у програмі в секції Up & Coming, присвячену дебютним і другим роботам режисерів-початківців. Картина розповідає про кримськотатарських активістів Зарему та Ескендера Барієвих, які виховують трьох дітей у розбитому війною Києві під ракетними обстрілами, борючись за визволення своєї батьківщини – Криму, окупованого росією. Під час авіанальотів вони виступають за звільнення політичних в’язнів та підтримують членів своєї громади. Зйомки проходили в різних містах України, Туреччини та Польщі. Режисеркою стрічки є американська журналістка та документалістка українського походження Крістіна Пашин. «Закарбовано в пам’яті» – її дебютний повнометражний документальний фільм. Також на фестивалі пройде панельна дискусія з українською поетесою та культурною діячкою О. Жолубак про переслідування кримських татар, переміщення та боротьбу за права людини під російською окупацією. Докладніше:

https://suspilne.media/crimea/1452969-film-pro-okupaciu-krimu-pokazut-na-miznarodnomu-festivali-pro-prava-ludini-u-vidni/

«У війни нема дітей»: рівновага болю та надії. – Дмитро Десятерик

Дебютний документальний фільм «У війни нема дітей» режисера Д. Тодорюка створено у співрежисурі з В. Никифорець і Г. Єресько. Стрічка, яка здобула нагороду на кінофестивалі «Молодість», через кілька новел розповідає про долі українських дітей і родин, чиє життя змінила війна: поранення на міні, очікування сина з полону, партизанський спротив в окупації та вишкіл у скаутському таборі. Автор відзначає художній метод спостереження («муха на стіні»), який дозволив творцям без зайвого пафосу та інтерв’ю передати передчасне дорослішання героїв, поєднавши трагізм пережитого зі світлом надії. Докладніше:

https://detector.media/kritika/article/253987/2026-11-14-u-viyny-nema-ditey-rivnovaga-bolyu-ta-nadii/

Наталка Ворожбит: «Здається, Гоголь керував нашими зйомками». – Дмитро Десятерик

Нещодавно в Києві відбулася прем'єра нового фільму Н. Ворожбит – чорної комедії «Демони». В інтерв'ю вона розповідає про стрічку. Докладніше: https://lb.ua/culture/2026/11/15/780858_natalka_vorozhbit_zdaietsya.html

У Національному музеї «Чорнобиль» представили український VR-фільм «Прометей». – Діана Горон

У Національному музеї «Чорнобиль» представлено український імерсивний фільм «Прометей» режисера В. Коршунова. Проєкт переносить глядачів до Прип'яті 1986 року, розповідає особисті історії свідків Чорнобильської катастрофи та показує поширення радіації. Головний герой фільму – колишній інженер Чорнобильської АЕС, який пережив катастрофу 1986 року. За сюжетом, у 2022-му, коли російські війська захоплюють ЧАЕС, він подумки повертається до своєї молодості, згадує людей, яких утратив, і знову постає перед особистим вибором. «Через долю однієї людини „Прометей" розповідає про подію світового масштабу. За датами, статистикою та офіційними формулюваннями тут знову з'являються конкретні люди – працівники станції, ліквідатори, науковці, медики й мешканці Прип'яті. Саме їхні рішення, втрати та відповідальність дозволяють зрозуміти Чорнобиль не як абстрактну історичну катастрофу, а як досвід, що змінив мільйони життів», – повідомили творці стрічки. За їхніми словами, назва фільму пов'язана з історією самої Прип'яті. Прометей був символом молодого міста атомників. У фільмі цей образ порушує питання того, чи засвоїло людство уроки Чорнобиля і хто має відповідати за наслідки технологій. Для фільму створили цифровий двійник частини Прип'яті – центральної площі та першого житлового району, де мешкали працівники ЧАЕС. Глядач може самостійно рухатися містом і переходити між різними часовими періодами, зокрема побачити Прип'ять до аварії та після евакуації. У «Прометеї» також присутні цифрові двійники реальних свідків і учасників тих подій. За допомогою тривимірного сканування, записів голосів, фотографій та усних свідчень команда відтворила ліквідаторів і працівників ЧАЕС такими, якими вони були в молодості. «За кожним цифровим персонажем стоїть конкретна людина, її біографія та пам'ять. Фільм повертає обличчя і голос тим, кого велика історія часто називає одним узагальненим словом – „ліквідатори". Технологія тут працює не заради зовнішнього ефекту, а заради збереження особистих історій та визнання внеску кожної людини», – поділилися творці фільму. Вони також розповіли, що штучний інтелект допомагає розпізнати запитання глядача і знайти відповідь у задокументованих свідченнях конкретної людини та перевірених історичних матеріалах. Фільм представили на міжнародних майданчиках ще на етапі розробки, зокрема на XR Coproduction Sessions у Женеві та на UnitedXR Europe / EMIC Booster Pitches у Брюсселі. Також його відібрали до XR Development Market фестивалю NewImages у Парижі й професійної платформи Annecy. Згодом проєкт отримав

підтримку Українського культурного фонду. Після музейного передпоказу «Прометей» готують до участі в міжнародних кінофестивалях. В Україні фільм можна буде побачити під час спеціальних культурних подій, музейних презентацій, виставок та освітніх програм. Докладніше:

https://ms.detector.media/withoutsection/post/39685/2026-11-13-u-natsionalnomu-muzei-chornobyl-predstavyly-ukrainskyy-vr-film-prometey/

Вийшов перший тизер фільму про Ольгу Харлан «Фехтувальниця. Головний поєдинок»

Кіностудія UnitedContentHUB представила тизер біографічного фільму «Фехтувальниця. Головний поєдинок» про українську олімпійську чемпіонку О. Харлан. Зйомки стрічки планують розпочати навесні 2027 року. Режисером байопіку став Д. Тарасов, сценарій написала М. Ткачик. Проєкт створюють у межах ініціативи «Тисячовесна» за підтримки Міністерства культури України. Докладніше:

https://bit.ua/2026/11/vyjshov-pershyj-tyzer-filmu-pro-olgu-harlan-fehtuvalnytsya-golovnyj-poyedynok/

«Дівич-вечір. Коли весілля пішло поза планом!»: режисерка «Відпустки наосліп» анонсувала нову брутальну трагікомедію

Студія United Content Hub та режисерка В. Фадєєва оголосили про роботу над фільмом «Дівич-вечір. Коли весілля пішло поза планом!». Стрічка перебуває на активній стадії виробництва та незабаром вийде в кіно. Докладніше:

https://www.cinema.in.ua/divych-vechir-film/

Має великі перспективи стати хітом: Чиченіна про проєкт режисера «Орла і решки» та композитора Філатова. – Ірена Моляр

Є. Синельников і Є. Філатов працюють над повнометражною стрічкою на основі YouTube-проєкту «Як звучить Україна», в якому характерні звуки українських міст перетворюються на музичні композиції, розповіла культурна оглядачка Л. Чиченіна. У соцмережах творці вже показали перші кадри зі знімального процесу. На YouTube вийшли два сезони цього проєкту. Його ідея полягає в тому, що Філатов разом зі знімальною групою подорожує українськими містами, записує характерні для них звуки, а згодом створює музичні композиції, які передають атмосферу й особливості кожного місця. Чиченіна звернула увагу, що формат уже має свою аудиторію, а тепер його історія продовжиться на великому екрані. За її словами, останніми роками в Україні помітно зростає інтерес до документальних фільмів, розрахованих на широку аудиторію. Як приклад Чиченіна навела документальну стрічку «Антарктида» А. Птушкіна. Докладніше:

https://espreso.tv/kultura-mae-veliki-perspektivi-stati-khitom-chichenina-pro-proekt-rezhisera-orla-i-reshki-ta-kompozitora-filatova

Просвітництво

Як розвинути креативне мислення: відкрита лекція від співзасновника ANGRY

17 листопада відбудеться відкрита онлайн-лекція «35 питань про креативність», присвячена розвитку креативного мислення, пошуку ідей та впливу штучного інтелекту на творчість. Спікером стане С. Малик – співзасновник креативної студії ANGRY. Докладніше:

https://bit.ua/2026/11/yak-rozvynuty-kreatyvne-myslennya-vidkryta-lektsiya-vid-spivzasnovnyka-angry/

Література. Книговидання

Хто став лавреатом премії імені Джозефа Конрада-2026

Літературну премію імені Джозефа Конрада-Коженьовського цього року отримав М. Лаюк. Письменник зазначив, що всі кошти, отримані за премію, перерахує на фонд «Голоси дітей», що допомагає дітям військових. Премію Конрада-Коженьовського заснував Польський інститут у Києві 2007 року, її вручають раз на два роки. Докладніше:

https://chytomo.com/khto-stav-lavreatom-premii-imeni-dzhozefa-konrada-2026/

Переклади книжок Артура Дроня і Тараса Прохаська увійшли до короткого списку премії AATSEEL

Англомовні видання поетичної збірки А. Дроня «Тут були ми» («We Were Here») у перекладі Ю. Мусаковської та книжки Т. Прохаська «Боги землі» («Earth Gods: Writings from before the War», англійською переклали Алі Кінселла, Марко Андрейчик та Уям Блекер) увійшли до короткого списку книжкової премії Американської асоціації викладачів слов'янських і східноєвропейських мов (AATSEEL) за 2026 рік. Докладніше:

https://chytomo.com/pereklady-knyzhok-artura-dronia-i-tarasa-prokhaska-uvijshly-do-korotkoho-spysku-premii-aatseel/

Роман Тамари Горіха Зерня «Шептуха» вийшов словацькою мовою. – Оксана Мамченкова

Третій роман Т. Дуди (псевдонім Тамара Горіха Зерня) «Шептуха» вийшов словацькою. Над перекладом працювала Ева Реутова. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/11/13/780860_roman_tamari_goriha_zernya.html

Український дім проведе виставку ілюстрацій Владислава Єрка «Пам'ять образу». – Віталія Сидоренко

Від 26 листопада до 6 грудня у Національному центрі «Український дім» триватиме виставка робіт українського художника-графіка В. Єрка «Пам'ять образу». Проєкт створено у співпраці з видавництвом «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА». Кураторами експозиції стали О. Ананов і Т. Гаук. За словами організаторів, виставку присвячено візуальній пам'яті, дитинству та здатності книжкових ілюстрацій зберігати особистий досвід і формувати спільну культурну пам'ять. Виставку «Пам'ять образу» відкриють одночасно з Книжковим фестивалем «Фундамент». Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/11/13/780848_ukrayinskiy_dim_provede_vistavku.html

Книжковий фестиваль «Фундамент» оголосив програму та учасників 2026 року. – Вікторія Григорук

Оприлюднено детальну програму третього щорічного фестивалю нонфікшну про культуру «Фундамент», який триватиме з 26 по 29 листопада під фокусною темою «Історії про пам'ять». Докладніше:

https://suspilne.media/culture/1452279-knizkovij-festival-fundament-ogolosiv-programu-ta-ucasnikiv-2026-roku/

Музейна справа

Намагалися продати на інтернет-аукціоні: до музею історії України передадуть артефакти III–IV століть. – Тетяна Сарай

Колекцію Національного музею історії України поповнять археологічні предмети III–IV століть, які намагалися продати на одному з інтернет-аукціонів. Подібних знахідок у фондах музею ще немає. Йдеться про вироби з металів із домішками срібла: розподільник кінської вузди, дві пряжки, застібку для одягу та інші предмети. Знахідки належать до Черняхівської культури та є свідченням транс'європейських контактів прадавнього населення України. Артефакти виставили на продаж на одному з інтернет-аукціонів у складі комплексу знахідок, який, за інформацією продавця, виявлено на території Хмельницької області. Через це правоохоронці розпочали кримінальне провадження, вилучили предмети та визнали їх речовими доказами. Джерело:

https://shotam.info/namahalysia-prodaty-na-internet-auktsioni-do-muzeiu-istorii-ukrainy-peredadut-artefakty-iii-iv-stolit/

Vivienne Mort та Київська картинна галерея випустили музичне відео на пісню «Художник» до річниці музею. – Катерина Кадакова

Гурт Vivienne Mort спільно з Національним музеєм «Київська картинна галерея» презентував музичне відео до пісні «Художник» з нагоди 104-ї річниці заснування закладу. Це відео – присвята всім музам і митцям, чиї роботи зберігаються в колекції музею: творцям, яких уже немає серед живих, і тим, із ким команда співпрацює просто зараз. Докладніше:

https://divoche.media/2026/11/13/vivienne-mort-ta-kyivska-kartynna-halereia-vypustyly-muzychne-video-na-pisniu-khudozhnyk-do-richnytsi-muzeiu/

Охорона культурної спадщини

В Україні запустили платформу для захисту культурної спадщини за Гаазькою конвенцією. – Тетяна Сарай

В Україні запустили онлайн-ресурс «Культура захисту» для охорони культурної спадщини в межах Гаазької конвенції 1954 року та двох протоколів до неї. На платформі зібрано міжнародні та українські правові документи, практичні рекомендації, аналітичні матеріали, а також інформацію про пошкодження пам'яток унаслідок російської агресії та відповідальність за злочини проти культурної спадщини. Ресурс буде корисний представникам

державних органів і місцевого самоврядування, військовослужбовцям, фахівцям із культурної спадщини, юристам і дослідникам. Зокрема, на платформі доступні інтерактивна карта пам'яток під посиленим захистом, інструменти для підготовки документів на отримання такого статусу, рекомендації щодо міжнародного моніторингу пам'яток, українські переклади міжнародних документів та експертні дослідження. Джерело:

https://shotam.info/v-ukraini-zapustyly-platformu-dlia-zakhystu-kulturnoi-spadshchyny-za-haazkoiu-konventsiieiu/

Від конвенцій до реституції: як Україна та світ борються з незаконним обігом культурних цінностей. – Марія Кабацій

Авторка розповідає про те, як документами ЮНЕСКО вибудовували захист цінностей на міждержавному рівні, як Україна працювала над цим на своєму рівні після здобуття незалежності й у часи війни та що ще варто зробити, а також про позитивні історії повернення культурних цінностей власникам. Докладніше:

https://suspilne.media/culture/1452447-vid-konvencij-do-restitucii-ak-ukraina-ta-svit-borutsa-z-nezakonnim-obigom-kulturnih-cinnostej/

На Тернопільщині відновили втрачену мозаїку Матері Божої, яку у 1939 році знищили радянські військові. – Наталія Фанок

У Бережанській замковій каплиці 17 листопада під час урочистих заходів з нагоди 25-річчя створення заповідника презентують відтворену мозаїчну ікону Матері Божої з Дитятком. Оригінальну мозаїку, яку створили італійські майстри та яка прикрашала центральний біломармуровий вівтар Бережанської замкової каплиці з 1901 року, розстріляли радянські військові у 1939 році. Відтворити втрачену святиню вдалося завдяки дослідженням фахівців заповідника та залученню науковців. Вони зібрали історичні та візуальні матеріали, які лягли в основу сучасної реконструкції. Відновлення стало можливим за підтримки меценатів. Докладніше:

https://zahid.espreso.tv/novyny-ternopilschyny-na-ternopilshchini-vidnovili-vtrachenu-mozaiku-materi-bozhoi-yaku-u-1939-rotsi-znishchili-radyanski-viyskovi

Бібліотечна справа. Читання

14 бібліотек із семи областей України створять мапи пам'яті про війну

За результатами конкурсу Українська бібліотечна асоціація відібрала 14 бібліотек із семи областей для проєкту «Картографія пам'яті: бібліотеки як простори травмочутливої меморіалізації». Вони збиратимуть спогади мешканців про війну. Травмочутлива меморіалізація – це збереження пам'яті про пережите так, щоб не завдати людям нової травми. Працівники бібліотек пройдуть навчання, отримають методичну й консультаційну підтримку, а також ресурси для створення мап пам'яті та роботи зі спогадами мешканців. Проєкт спрямовано на підтримку публічних бібліотек у прифронтових і постраждалих від війни регіонах. Він відбувається за підтримки програми «Партнерство за сильну Україну», яку фінансують уряди Великої Британії, Естонії, Канади, Норвегії, Фінляндії, Швейцарії та Швеції. Докладніше:

https://chytomo.com/14-bibliotek-iz-semy-oblastej-ukrainy-stvoriat-mapy-pam-iati-pro-vijnu/

Кадри

Світлана Патрикей продовжить очолювати Рівненську обласну бібліотеку для молоді. – Катерина Ношкалюк

Голова Рівненської обласної ради А. Карауш продовжив контракт зі С. Патрикей, яка керує Рівненською обласною бібліотекою для молоді вже десять років. Вона й надалі обійматиме посаду директорки закладу. Докладніше:

https://kultura.rayon.in.ua/news/1116342-svitlana-patrikei-prodovzit-ocoliuvati-rivnensku-oblasnu-biblioteku-dlia-molodi

Релігія

Монастир УПЦ програв апеляцію у справі про користування двома храмами Києво-Печерської лаври. – Валерія Буняк

Північний апеляційний господарський суд 12 листопада залишив без задоволення апеляційну скаргу монастиря УПЦ у справі про усунення перешкод у користуванні Успенським собором і Трапезною церквою з Трапезною палатою на території Верхньої лаври. Рішення вже набрало законної сили. «Це дуже довгоочікуване рішення, якого чекав Національний заповідник і українське суспільство. Ще у 2023 році суд виніс рішення на користь Заповідника, але незавершений апеляційний розгляд залишав можливість відновлення і повернення сюди впливу „русского міра". Я вдячний усім, хто долучився до важкої юридичної роботи, Міністерству культури України та українському суспільству, яке підтримкою на словах і своїми діями допомагало нам вистояти, зберігати надію й дійти до цього кінцевого рішення», – сказав гендиректор заповідника М. Остапенко. Віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури України Т. Бережна також зазначила, що держава відповідає за збереження пам'яток і доступ до них. «Разом із Заповідником працюємо над тим, щоб пам'ятки Верхньої лаври системно реставрували й досліджували, а відвідувачі мали більше можливостей познайомитися з їхньою історією. Дякую команді заповідника та всім юристам, які відстоювали інтереси держави в суді», – сказала міністерка. Докладніше:

https://detector.media/infospace/article/253979/2026-11-13-monastyr-upts-prograv-apelyatsiyu-u-spravi-pro-korystuvannya-dvoma-khramamy-kyievo-pecherskoi-lavry/

Підтримка України у світі

«Навіть у найтемніші часи»: австралійський гурт випустив кліп про надію, присвячений українцям (ВІДЕО). – Микита Кишиневський

Австралійський гурт Breathe випустив нову пісню під назвою «There's A Way Out Of Here» («Звідси є вихід») та відеокліп до неї, присвячені українському народу. У липні цього року музиканти особисто приїхали до України, щоб відіграти два благодійні концерти. Саме під час цієї поїздки

артисти вирішили зафільмувати музичне відео. Головними героями кліпу стали звичайні українці, яких музиканти зустріли на своєму шляху. Докладніше:

https://shotam.info/navit-u-naytemnishi-chasy-avstraliyskyy-hurt-vypustyv-klip-pro-nadiiu-prysviachenyy-ukraintsiam-video/

***

Французький фотограф показав у Парижі, що залишається після війни в Україні. – Ірина Пташка

У Парижі представили фотопроєкт французького фотографа Guillaume Herbaut, присвячений наслідкам повномасштабної війни росії проти України. Його роботи зосереджені не лише на зруйнованих містах чи слідах бойових дій, а передусім на людях і змінах, які війна залишає в їхньому житті. Виставка «Україна. Зло, яке залишається» проходить в Академії мистецтв Франції у Парижі. Експозиція об'єднала фотографії, зроблені Гербо під час його поїздок Україною після початку повномасштабного вторгнення. Докладніше:

https://ktoday.com.ua/112367/franczuzkyj-fotograf-pokazav-u-paryzhi-shho-zalyshayetsya-pislya-vijny-v-ukrayini/

«Війна Едді» – ще один західний погляд на руйнування України. – Іра Єрошко

Нещодавно Посольство Нідерландів у Люксембурзі організувало показ фільму «Війна Едді» фотографа Едді ван Вессела. Авторка допису подивилася фільм у межах програми Advocacy Coalition („Коаліція адвокації"), де низка посольств і громадська організація LUkraine щомісяця разом організовують заходи на підтримку уваги до України, та поділилася своїми враженнями. За її словами, Едді ван Вессел фотографує людей, які кричать у камеру, щоб їх не знімали. «Він фотографує (а знімальна група знімає процес на відео) вбиту горем родину (найімовірніше, без їхньої згоди), що ховає двох маленьких доньок. Він не поспішає, ретельно вибудовуючи найкращу можливу композицію з тілом, що розкладається на землі… „Я намагаюся залишатися нейтральним. Я не за і не проти України, я не за і не проти росії, я проти війни". Як шляхетно сказано. То що ж спричинило війну, Едді?.. Він лається й нервово ходить туди-сюди, коли команда медичної евакуації відмовляється взяти його на виїзд, бо їхня машина заповнена загиблими й пораненими. Яка прикрість!… Мене дивує, що цей фільм показали в межах „Коаліції адвокації" на підтримку України. Я б сказала, що того вечора це була адвокація Едді… Україна була в кожному кадрі, і водночас її якось не було в залі…», – підсумовує авторка. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/11/13/780470_viyna_eddi_sche_zahidniy.html

Випуск підготував Зворський А. С.,
головний бібліограф відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm